

er til Gavn for Beboerne her i Kjøbenhavn, at gode, sunde Næringsmidler frit kunne komme ind i Byen. Jeg mindes en Udtalelse af en berømt fransk Konge, jeg tror, det var Henrik IV., som lod paa, at han vilde prise den Tid lykkelig, da hver Familie i Frankrig en Gang om Ugen kunde have en Høne i Gryden. Vi kunne ganske vist ikke tilbyde en Høne, men vi kunne tilbyde hver Familie i Kjøbenhavn en Gang om Ugen at have en Mørbrad paa Panden. Men disse gode Mørbrad kunne ikke komme herind i Kjøbenhavn. Dette spiller en temmelig stor Rolle, og det vil blive af endnu større Betydning, dersom det skulde ske, hvad vi øvre i Sylland ere meget ængstelige for, at Tyfterne skulde lukke for vore levende Kreaturer. Sige saa snart der kommer et eneste Tilfælde af Mund- og Klovesyge i Sylland, ere vi jo straks udsatte for, at Tyfsland lukker, og der er da ikke andet at gøre end at indrette store Eksportslagterier. Der vil da blive betydelig mere af det, man for Næsten med et urigtigt Ord kalder Affald — ved Begrebet Affald tænker man jo tit paa noget mindre godt, men ofte er Affaldet ret værdifuldt og kan ofte være velmagende, f. Eks. er Mørbraden jo ikke saa lidt dyrere end selve Flæsket. Naar vi altsaa skulle til at slagte vore levende Kreaturer i store Eksportslagterier, staa vi der med en hel Del Produkter, og vi kunne gerne sige, at vi saa Brug for hele vort Hjemmemarked og ogsaa for Kjøbenhavn. Jeg kan i denne Forbindelse nævne, hvad jeg for Næsten glæder mig over at høre, at vi her i Kjøbenhavn have aabnet den første Fabrik til at tilberede den bekendte Liebig'ske Rødelstrakt. Det er en Virksomhed, som vistnok har en stor Fremtid for sig, men Betingelsen for, at noget saadant kan blomstre, er, at de Naaprodukter, som en saadan Fabrik skal bruge, kunne frit indføres til det Sted, hvor Fabrikken ligger. Som bekendt er det visse Dele af et Kreatur, som benyttes til Eks-trakten, ikke den bedste Del, men Halkødet o. s. v., og saadant Halkød kan ikke komme her ind i Kjøbenhavn, altsaa ikke komme til Fabrikken. Denne er derfor henvist til at købe Naamaterialet til Eks-trakten hos Slag-terierne her i Kjøbenhavn. Det forekommer mig, at naar vi fik et gennemgaaende dygtigt veterinært Tilsyn, — jeg skal her indstøde den Bemærkning, at Slagterierne ere villige til at gennemføre en saa stærk Kontrol som mulig, thi det ligger jo netop i Slagteriernes Interesse, at Kontrollen er saa fyldestgørende som mulig — gennemført ved Statens Hjælp, burde de forskellige

Byer ikke omgærde sig med en saadan Mur af Forhindringer, at vi i Virkeligheden ikke kunne benytte vort eget Hjemmemarked. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister, om der ikke i en nær Fremtid kunde træffes saadanne Foranstaltninger, at det danske Landbrug fuldt ud kunde have Nytte af det Hjemmemarked, som vi have her inden for vore egne Grænser.

Landbrugsministeren (Sehested):

Jeg er ganske enig med det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Bojsen) i, at det er et faare uheldigt Forhold, at Købstæderne og særlig Kjøbenhavn paa en Maade have afspærret sig fra Indførelsen af Affaldsprodukter fra Slagterierne paa Landet. Det er jo et Forhold, som har sin Grund deri, at Købstæderne gennem Sundhedsvedtægterne maa sørge for, at der ikke kommer i Handelen inden for Byernes Grænser Rødt og Flæsk, som kan være skadeligt for Sundheden, og det er da ganske naturligt, at de sige: Naar det er os, der have Ansvaret derfor, maa vi ogsaa selv føre det veterinære Tilsyn, som kan garantere os, at Fordringerne i nævnte Henseende fyldestgøres. Det er derfor, som sagt, ret forklarligt, at der hidtil har været en vis Modstand hos Købstæderne mod at imødeføje Landbrugens Ønske om at modtage Rødt, som ikke bærer det Stempel, der er sat af det kommunale veterinære Tilsyn. Jeg deler det ærede Medlems Haab om, at naar vi komme til mere vidtrækkende almindelige Foranstaltninger i Henseende til veterinært Tilsyn med Slagterierne, vil den Erkendelse vaagne hos Kommunalbestyrelserne, at de trygt kunne lade disse Affaldsstoffer og ogsaa Rødet komme ind i Byerne, og naar jeg har affattet det Forslag, som ligger her paa Tingets Bord, noget anderledes paa dette Punkt, end den nugældende Lov er affattet, har det blandt andet ogsaa været med dette Hensyn for Øje. Det vil jo være det ærede Medlem bekendt, at den Gang den nugældende Lov var til Behandling i Rigsdagen, blev der netop fra forskellige Sider rejst Indvendinger imod, at Ministeren skulde have Bemyndigelse til at ansætte veterinært Tilsyn ved Slagterierne. Jeg har opfattet det saaledes, at der var en vis Frygt for, at der skulde gøres for stærke Indgreb i Slagteriernes fri Hørelse og Bevægelse. Man var navnlig i Lovforslaget kommen ind paa, at det ikke alene skulde være et i og for sig veterinært Tilsyn, men at Tilsynet ogsaa skulde udstrække sig til at omfatte Sorteringen af Flæsket, saaledes at man tillige fra Statens Side paa en Maade skulde kunne gribe ind i den Maade, hvor-